

כל הנחלים - נפתלי קמפה

מלים: קהלת, לחן: נפתלי קמפה

כלי מוביל

פלייבק

שירה

כל הנחלים
הלכים אל הים,
והים איננו מלא:
סוף דבר,
הכל נשמע,
את האלקים ירא
ואת מצותיו שמור,
כי זה כל האדם.

אודות השיר

מילות השיר לקוחות משני פסוקים בקהלת:

הפסוק הראשון מהפרק הראשון והפסוק השני מהפרק האחרון.
מסכת שבת, דף ל' עמוד ב': בקשו חכמים לגנוז את ספר קהלת מפני שדבריו סותרין זה את זה. ומפני מה לא גנזוהו? - שתחילתו דברי תורה וסופו דברי תורה.

תחילתו דברי תורה - דכתיב: "מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמול תחת השמש" (קהלת, א', ג').

סופו דברי תורה - דכתיב: "סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו שמור כי זה כל האדם" (קהלת, י"ב, י"ג).

בפרק א' מתאר קהלת את עמל האדם לריק. הבל הבליים אמר קהלת. המחבר מנסה לברר מה יסב אושר לאדם. הוא מביט סביבו ומגלה את המעגליות/מחזוריות בעולם הטבע ומבין שהכול "הבל", הכול זמני ולכן אין שום דבר טוב להתרגש ממנו. הכול היה ויחזור להיות. אין סיבה להתפעל ממה שהוא רק כי ברגעים הראשונים הוא נראה "חדש". אחת הדוגמאות שהוא מציג היא **"כל-הנחלים הלכים אל-הים, והים איננו מלא"** = הנחלים זורמים ללא הפסקה לים והים אף פעם לא מלא כי אל-מקום, שהנחלים הלכים שם הם שבים ללכת - הים חוזרים למקורות הנחלים (באמצעות הגשמים).

בכל ענייני העולם אין תכלית, לא תצמח מהם תועלת ממשית. הרי כל מה שיאסוף האדם לא ילך אתו לאחר מותו.

מקריאת המגילה ניתן לצאת עם תחושה של חוסר משמעות שאכן הכול הבל הבליים, ואז מגיעים הפסוקים האחרונים ומציינים, יש ים אחד שכן מתמלא! תמיד מלא ונשאר לנצח.

הים היחיד שנשאר ויישאר תמיד - **"סוף דבר הכול נשמע"** כי זה כל האדם. לכל יש משמעות, הכול נכנס תחת ממשלת ה"נשמע", ממשלת המשמעות. והיכן כל זה קורה? **"את האלהים ירא ואת מצותיו שמור, כי זה כל האדם" (שם).**

אדם שהמהות שלו היא יראת אלוהים ושמירת דברו - יש משמעות לחייו.

וכך אמרו חכמים בגמרא (ברכות, ו'): "רבי אליעזר אומר: מהו "כי זה כל האדם"? - כל העולם כולו לא נברא אלא בשביל זה. רבי אבא בר כהנא אמר: שקול זה כנגד כל העולם כולו. שמעון בן זומא אומר: כל העולם לא נברא כי אם לצוות לזה".

אודות השיר

השיר כל הנחלים

ערכים בשיר:

- ביטול החומריות והעלאת הרוח
- יראת ה'
- חיפוש משמעות בחיים

שיח רגשי

כיתות א-ג
השיר כל הנחלים

שיח רגשי

השיר כל הנחלים
כיתות ד - ו

כיתות א-ג

הכנות מקדימות:

הכינו מראש מיכל שקוף, סגור הרמטית, ובתוכו מים ונצנצים.

מהלך הפעילות:

1. **שאלו** את התלמידים:

את מי הכי כיף לכם לשתף במאורע שמח/עצוב שקרה לכם? מדוע דווקא אותם?

2. **אפשרו** השמעת שניים עד שלושה שיתופים.

3. **סכמו:**

נעים לשתף מישהו שמקשיב לנו בסבלנות, שואל ומתעניין בנו באכפתיות.

4. **בקשו:**

ירימו יד כל אלה החושבים שהם מקשיבים מצוין לאחרים.

5. **בחרו** שניים עד שלושה מאלה שהרימו יד ובקשו שינסו להסביר איך האחרים יודעים שהם מקשיבים היטב.

6. **הציגו** את הכלי עם המים והנצנצים בפני התלמידים (אפשר להכין יותר מכלי אחד ולחלק את התלמידים לקבוצות, או לבצע את הפעילות בכל פעם עם קבוצה אחת).

7. **הסבירו:** אנחנו ננער את הכלי היטב ונניח אותו בפניכם, עליכם לעקוב בדומיה עד שאחרון הנצנצים בכלי נחת בחזרה בתחתית.

8. לאחר ביצוע המשימה (אפשר יותר מפעם אחת) **שאלו:**

• למי היה קל להתרכז בנצנצים בשקט?

• למי היה קשה? מדוע?

9. **הסבירו:** כדי להתרכז במשהו אחר צריך להתאמץ. חלק מאיתנו צריכים להתאמץ יותר וחלק פחות. גם להקשיב לאחרים בתשומת-לב דורש מאמץ. המאמץ הזה מראה על אכפתיות. גם אנחנו נהנים כשמתרכזים בדברינו ומקשיבים לנו באמת.

10. **משימת סיכום:** חלקו את התלמידים לזוגות, האחד משתף בחוויה קצרה מאתמול והשני מקשיב עד הסוף ומתעניין. לאחר מכן מתחלפים.

כיתות ד - ו

הכנות מקדימות:

הכינו מראש לבבות גזורים מנייר בגודל מתאים לכתיבה.

מהלך הפעילות:

1. **אפשרו** לתלמידים דקה להיזכר במאורע שמח או עצוב שקרה להם לאחרונה ושהם מסכימים לשתף בו.

2. **חלקו** את התלמידים לזוגות, האחד מספר והשני מקשיב.

שיח רגשי

השיר כל הנחלים
כיתות ד-ו

שיח רגשי

השיר כל הנחלים
כיתות ז-ח

3. **במליאה שאלו:** מי הרגיש שמקשיבים לסיפורו? לפי מה ידעת שמקשיבים לך?

4. **סכמו** את התשובות על הלוח והוסיפו על פי הצורך: קשר עין, שאלות התעניינות, אי-התעסקות בדברים אחרים, הקשבה בלי לספר על עצמי.

5. **הסבירו:** נעים לשתף מישהו שמקשיב לנו בסבלנות, שואל ומתעניין בנו באכפתיות. לפעמים המקשיב צריך להתאמץ להקשיב ולא להתחיל לספר על עצמו או לעסוק בדברים אחרים.

6. **חלקו** לתלמידים את הלבבות ובקשו מכל אחד לבחור מרכיב אחד בהקשבה שהוא בוחר להשתדל ליישם בפעם הבאה שיקשיב לאחרים (קשר עין וכדומה).

7. **בקשו** מהתלמידים לכתוב על הלב, לקשט, לתלות בכיתה או להדביק ביומן, על פי החלטת המורה.

כיתות ז-ח

הכנות מקדימות:

1. פתקים עם משימות הקשבה למחצית מתלמידי הכיתה.

2. **המשימות מגוונות:** עליך לשמור קשר עין עם המספר ולהנהיג בראשך. עליך להקשיב תוך כדי כתיבה במחברתך, עליך לעצור את הדובר באמצע משפט ולבקר את דבריו, עליך להידחק ולספר על עצמך, וכן הלאה.

מהלך הפעילות:

1. **חלקו** את התלמידים לזוגות ובקשו מהם לבחור מי הדובר ומי המקשיב. על הדובר להכין חוויה לשיתוף במשך שתי דקות. המקשיב יקבל פתק עם משימת הקשבה. עליו לבצע את המשימה בזמן ההקשבה מבלי לגלות מה כתוב לו בפתק.

2. בסיום הסבב חזרו למליאה **ושאלו:**

מי הרגיש שהקשיבו לו? לפי מה?

מי הרגיש שאפשר היה להקשיב לו יותר טוב? מדוע?

3. **גלו** עכשיו בפני כולם את משימות ההקשבה וסכמו: נעים לשתף מישהו שמקשיב לנו בסבלנות, שואל ומתעניין בנו באכפתיות. לפעמים המקשיב צריך להתאמץ להקשיב ולא להתחיל לספר על עצמו או לעסוק בדברים אחרים. כדי לשדר הקשבה מלאה נצטרך לפנות את עצמנו מעיסוקים אחרים, לשמור על קשר עין, לא להידחק בסיפורים על עצמנו ולשאול שאלות התעניינות.

4. **הציעו** לתלמידים לבחור אדם אחד (לא מהכיתה) שהם רוצים להקשיב לו בתשומת-לב בפעם הבאה שייפגשו עימו.

5. **בקשו** מתלמיד אחד או שניים לשתף כיצד הם מתכננים לבצע את ההחלטה.

שיח ספרותי

השיר כל הנחלים
כיתות א-ב

שיח ספרותי

השיר כל הנחלים
כיתות ג-ד

העשרה והרחבה

מגוון פעילויות לפי קבוצות גיל

כיתות א'-ב'

"כל הנחלים הולכים לים"

1. המורה יציג בפני התלמידים תמונות של נחלים ויבקש מהם להיזכר בנחלים שראו.

האם אתם יודעים לאן מי הנחלים מגיעים בסוף? הרבה נחלים זורמים אל הים והים לא מתמלא.

כך ברא ה' את העולם, יש מחזוריות בטבע. ושלמה המלך לומד מזה דבר חשוב: מדברים חומריים לא מתמלאים. אדם יכול לעבוד כל חייו ובסופו של דבר לצאת בחוסר כל.

2. המורה שואל את התלמידים: מה כן ממלא אותנו?

הסיפור "היכן הרהיטים?"

"במאה הקודמת ביקר תייר מאמריקה אצל החפץ חיים, בפולין.

הוא נדהם למצוא את הרב יושב בחדר פשוט שהיו בו ספרים רבים, שולחן וספסל.

'אמור נא לי, רבי', שאל התייר, 'איפה כל הרהיטים שלך?'

'איפה הרהיטים שלך?' שאל החפץ חיים.

'שלי?' תמה התייר האמריקני. 'אני רק אורח כאן.'

'גם אני,' אמר הרב, 'גם אני'."

התייר מרגיש אורח לחודש חודשיים ולכן מבין שאין צורך להצטייד בכל רכוש. הוא הגיע לכאן לעשות עסקים, כמה שיותר, ולחזור לארצו בידיים מלאות.

החפץ חיים מרגיש אורח לשבעים שנה. הוא מצליח לראות את העולם במבט רחב יותר ומבין שזה המקום לצבור מצוות ומעשים טובים. החפץ חיים לא משקיע בדברים חומריים, כי הוא מבין בידעה ברורה שהם לא ילוו אותו אחרי מותו. הוא מבין שהגיע לכאן לעשות מצוות ומעשים טובים, כמה שיותר ולחזור לעולם האמת בידיים מלאות.

כיתות ג' - ד'

"כל הנחלים הולכים לים - והים איננו מלא"

כך ברא ה' את העולם יש מחזוריות בטבע. ושלמה המלך לומד מזה דבר חשוב: מדברים חומריים לא מתמלאים. אדם יכול לעבוד כל חייו ובסופו של דבר לצאת בחוסר כל.

כעת נשחק משחק שממחיש מהי התחושה שאני ממלא וממלא וזה לא מתמלא, לא מגיע אל סיפוקו. מהי התחושה שאני משקיע ומשקיע ואין תוצאה - לא נשאר לי כלום!

שיח ספרותי

השיר כל הנחלים

כיתות ג-ד

שיח ספרותי

השיר כל הנחלים

כיתות ה-ו

פעילות "אני המלך"

1. המורה יכין מראש שניים עד שלושה תלמידים לתפקיד המלך ויעדכן אותם, שמטרתם לא להיות מסופקים בשום מצב.

מהלך המשחק:

המורה בוחר מלך (מבין אלו שעברו הכנה) ומודיע לכיתה שעליהם למלא את רצונו של המלך.

המלך מבקש בקשה, כגון:

המלך: "אין לי מצב רוח, אני חושש שמשוהו רע עומד לקרות לי, שמחו אותי בבקשה!". חברי הכיתה שרים, רוקדים, מרגיעים וכו' - אך המלך נשאר עם פרוץ חמוץ ועצוב. "אתם לא יודעים לשמח אותי".

המלך: "הגישו לי מאכל טעים כיאה למלך". חברי הכיתה מנסים להגיש מאכלים ממה שיש בידיהם, אך המלך אינו מרוצה. "אילו לא מאכלים שראויים להגיש בפני מלכים".

המלך: "קר לי אני מבקש שתדאגו לחמם אותי". חברי הכיתה מכסים את המלך בכל מה שעומד לרשותם: מעילים, סוודרים, וכדומה - אך המלך לא מצליח להתחמם וכועס מאוד. "החדר הזה עלוב וקר, הוא אינו ראוי למלך! לא ראוי להניח על גופי סמרטוטים, אני רגיל לבדי משי רכים ונעימים".

2. המורה מקיים דיון ואומר: ראיתי שהשתדלתם מאוד, ממש רציתם לעשות את רצון המלך, והוא בשום אופן לא מסופק. מה הייתה התחושה שלכם?

"משל לעירוני שנשא בת מלכים. אם יביא לה כל מה שבעולם, אינן חשובין לה כלום. למה? שהיא בת מלך. כך הנפש, אילו הבאת לה כל מעדני עולם, אינם כלום לה. למה? שהיא מן העליונים" (קהלת רבה, ו', א').

הגאון מווילנה אומר באיגרתו: "העולם הזה דומה למים מלוחים כמה ששותה - יותר צמא".

אם "נאכיל" את הנפש באוכל גשמי נשאר בתחושה של חוסר ותסכול. כאשר אדם משקיע בדברים חומריים בסופו של דבר לא יצא לו מכך שום רווח. הוא פשוט משקיע במקום הלא נכון והתחושה בסופו של דבר מאוד מאכזבת, תחושה של פספוס.

שלמה המלך כתב את ספר קהלת כשהיה זקן, כשמגיעים לסוף הדרך מרגישים את תחושת ההחמצה חזק יותר. מבינים היטב במה היה כדאי להשקיע ועל מה בזבזנו את זמננו לריק.

איזו השקעה כן תניב פירות? **"סוף דבר, הכל נשמע, את-הָאֱלֹהִים יֵרָא וְאֶת-מִצּוֹתָיו שָׁמֹר, כִּי-זֶה כָּל-הָאָדָם"**. כל תכלית האדם היא יראת שמיים. מעשים שנעשים לשם שמיים נשארים לנצח ושכרם גדול מאוד.

כיתות ה' - ו'

מילות השיר הן ציטוט מהפתיח והסיומת של קהלת, והן עשויות לשפוך אור על סודו של הספר. חז"ל בגמרא (מסכת שבת, שם) הביאו הסבר מרתק לפתיחת הספר וכך כתבו: "מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמול תחת השמש" על פי חז"ל המפתח להבנת התסכול הוא ההבדל בין המושגים "תחת השמש" ו"מעל השמש".

שיח ספרותי

השיר כל הנחלים

כיתות ה - ו

שיח ספרותי

השיר כל הנחלים

כיתות ז - ח

בעולם שלנו שולטת השגרה, שהיא שורש כל רע. אדם השוקע בשגרה, עלול לאבד את מיטב ימיו בעיסוקים אשר בסופו של יום יתבררו לו כחסרי משמעות בפרספקטיבה של שנים. הבה נבחן את מעשינו:

קהלת מדבר על פעולות שתכליתן **"תחת השמש"** ופעולות שתכליתן **"למעלה מן השמש"** ומציין שתחת השמש אין יתרון, אבל למעלה מן השמש יש יתרון.

1. המורה יכין טבלה מחולקת לשתי עמודות: "תחת השמש" ו"למעלה מן השמש".

2. התלמידים יחלקו את הפעולות שהם רגילים לעשות ל"תחת השמש" ו"למעלה מן השמש".

3. כעת נחשוב יחד על אילו פעולות של "תחת השמש" אי-אפשר לוותר? (אוכל, שינה, חברה וכדו')

4. נשאל את התלמידים: כיצד ניתן להפוך פעולות אלו לפעולות של למעלה מן השמש? (על ידי כוונה - לשם שמיים. אני אוכל, ישן, נח... במטרה שיהיה לי כוח לעבוד את ה').

5. **שאלה:** את מגילת קהלת נוהגים לקרוא בחג הסוכות. חשבו מדוע דווקא בחג סוכות שנאמר עליו "חג שמחתנו" קוראים מגילה שאולי קצת מייאשת, מבררת לנו שהכול הבל?

הסוכה היא מעין בית רעוע, אך מקום מבצר רוחני. אנו מוקפים מכל הרוחות בדפנות רעועות מבד, אך גם באווירה רוחנית מחממת. כל מעשה הנעשה תחת צילה של הסוכה הוא רוחני וקדוש. אכילה בסוכה היא מצווה, כך גם שינה, ישיבה או אפילו קריאה בעיתון. הסוכה, מסייעת לנו ליצוק תוכן ומשמעות לכל העשייה שלנו כאן בעולם. היא מסייעת לברוח מהייאוש של החיים ועל כן זהו זמן שמחתנו. דבריו של קהלת אינם סותרים זה את זה כלל. צחוק, שמחה, נכסים יכולים להיות מועילים ביותר, אך עלולים חלילה להיות ריקנים מתוכן. שאלת המפתח היא: מהו הציר שעליו סובבים הערכים הללו.

כיתות ז' - ח'

כל-הנחלים הלכים אל-הים, והים איננו מלא

אילו פעולות ממלאות אותי ואילו פעולות לא מועילות?

אנו מוקפים בתרבות מכל הכיוונים, החל באורח החיים שבחרנו, תופעות שאנו נתקלים בהן, פרסומות שאנו נחשפים אליהן, ועוד. תרבות הפנאי שלנו היא מרכיב שאינו מנותק משגרת היום-יום, ובדומה לאוויר - אנחנו נושמים תרבות. אם כך, חשוב לבחון: ממה מורכבת התרבות שלי?

מטרות הפעולה:

- התלמידים יבחינו בין תרבות עם משמעות לתרבות ללא משמעות.
- התלמידים יפתחו מודעות למעשיהם, ליתרונות ולחסרונות בתרבות שלהם.
- התלמידים יגדירו מהן ההשפעות של התרבות שהם צורכים עליהם ועל סביבתם.

שיח ספרותי

השיר כל הנחלים
כיתות ז-ח

ציוד נדרש:

בלונים | דבק סלוטייפ | לורדים | דפים ועטים

מהלך הפעילות:

כל תלמיד יקבל בלון, דף ועט, וייתשב במעגל.

1. המורה יציין שעל כל אחד לכתוב את שגרת היום-יום שלו (פעולות של תרבות: מתפלל, מכין ארוחה, לומד וכדומה). לאחר שכל אחד יכתוב לפחות עשרה מהרגלי התרבות שלו במהלך היום-יום, הוא יכתוב ארבע מהפעולות על הבלונים שקיבל (פעולה על בלון).

2. כעת המורה יסביר את משמעות השיר "כל הנחלים..." (ראו באודות השיר) ויבקש מכל תלמיד להחליט אילו בלונים לדעתו הם בעלי ערך ואילו בלונים נושאים הרגלים שאין בהם ממש. את הבלונים שעליהם ערך המוטל בספק יש לפוצץ. כעת הכיתה נשארת רק עם בלונים הנושאים פעולות בעלות משמעות. אפשר לקשור אותם יחד או להצמיד אותם לקיר.

3. אחרי שכל תלמיד עבר את חוויית הבירור האישית שלו, נערוך דיון קבוצתי:

- מה הפעולות שנותנות לי הכי הרבה משמעות בשגרת החיים שלי?
- מה מוסיפה התרבות לחיים שלי?
- האם יש חלקים בשגרת החיים שלי שמוטב שאוותר עליהם?

סיכום

יש חלקים טובים יותר בתרבות שלי, והם שנותנים לי משמעות וממלאים אותי בכל מיני היבטים - חברתיים/גופניים/שכליים/רוחניים, ומנגד יש גם חלקים בתרבות שמוטב שאוותר עליהם, כי הם גוזלים ממני זמן, גורמים לי לעשות דברים למרות חוסר אמונתי בהם, ועוד.

שיח מוזיקלי

השיר כל הנחלים
כיתות א-ב

שיח מוזיקלי

השיר כל הנחלים
כיתות ג-ד

כיתות א'-ב' | זרקור מוזיקלי

1. **הקשיבו** לבית של השיר.
קיימת בחלק זה תחושה של טבע וים.
2. **שאלו** את התלמידים: כיצד פועלים יחד המרכיבים המוזיקליים ומעניקים תחושה זו?
 - כלי נגינה _____ (החליל, מתקשר לחומר טבעי - קנה סוף, הגדל על המים)
 - צלילים ארוכים בסופי משפטים _____ (משדר זרימה איטית של המים)
 - אפקטים חוץ מוזיקליים _____ (צליל מים נשפכים מלווה את הקטע ותורם לתחושה הטבעית).
3. **בקשו** מהתלמידים להאזין לשיר, ולומר היכן בשיר "נשברת" תחושת הטבע הקסומה, ומתקבל אופי נמרץ ומעשי יותר (בפזמון).
4. **בקשו** מהתלמידים להסביר מדוע בפזמון המוזיקה נשמעת אחרת, וכיצד זה מתקשר לתוכן ולמסר שמביע הפזמון (למורה: בפזמון מגיע מסר ברור וחד, שמתעלה מעל התחושות הקסומות של הטבע ומבטל את החומר לטובת ערכים נשגבים - יראת שמייים, מעשים טובים. התחושה היא מעשית וברורה ואינה מותירה אותנו אדישים).

כיתות ג' - ד' | זרקור מוזיקלי

1. **השמיעו** את הבית והפזמון, ותנו לתלמידים להצטרף בשירה.
מיד לאחר הפזמון חוזר שוב הבית.
2. **תארו** את החזרה של הבית לאחר הפזמון.
3. **שאלו** את התלמידים: האם המנגינה שונה? (לא). אם כן - מה השתנה? (הגובה. הזמר שר את הבית באוקטבה גבוהה יותר).
4. **הסבירו** את המונח "רגיסטר" (קבוצת גובה מתוך מנעד קולו של אדם או כלי. רגיסטר גבוה - כאשר האוקטבה עלתה).
 לשם הדגמה, נגנו את הבית בכלי נגינה כלשהו, אם יש ברשותכם. בקשו מהתלמידים לזהות מתי הרגיסטר של הנגינה עלה (כאשר תנגנו את הבית באוקטבה גבוהה יותר). ניתן לאתגר את התלמידים ולנגן גם ברגיסטרים נמוכים יותר, עד לזיהוי של הרגיסטר הגבוה, שבו מושר הבית החדש).
5. **שאלו:** מה אנו חשים כאשר הזמר לפתע מגביה את רגיסטר השירה שלו? מה זה נותן לשירה?

שיח מוזיקלי

השיר כל הנחלים

כיתות ה-ו

שיח מוזיקלי

השיר כל הנחלים

כיתות ז - ח

כיתות ה' - ו' | זרקור מוזיקלי

בשיר "כל הנחלים" משפטים רבים חוזרים על עצמם פעמיים ברצף.

1. **בקשו** מהתלמידים דוגמה לכך.

2. **בקשו** מהתלמידים לבחור אחת מהחזרות. לשיר אותן ולבדוק האם המלודיה נותרה כמו שהיא, או שחלו בה שינויים. אם כן, מהם השינויים?

3. **בקשו** מהתלמידים לעקוב אחר החזרות הנוספות שהם שומעים בשיר ולתאר את ההבדלים בין צמדי משפטים החוזרים פעמיים.

4. **שאלו:** כיצד תורמת החזרה על המשפט להבנת המסר העולה מן השיר? וכיצד תורם למוזיקה השינוי המלודי בין החזרות?

כיתות ז'-ח' | זרקור מוזיקלי

1. **השמיעו** לתלמידים את השיר "סוף דבר הכול נשמע" של הזמר והיוצר יהודה דים, מתוך האלבום "תכל'ס".

2. **בקשו** מהתלמידים להביע את דעתם על השיר.

3. **ערכו** השוואה בין השיר "סוף דבר" של יהודה דים, לשיר "כל הנחלים" של נפתלי קמפה. התייחסו ל: מסר שהשירים מבקשים השירים, לאופי הפזמון מול אופי הבית (משתנה בשני השירים, מהבית לפזמון), כלי הנגינה המשתתפים בליווי (גיטרות, תופים, אפקטים וכו'), צורת ההבעה של המסר (מילים מהמקורות לעומת טקסט חופשי ופשוט), התחושות בשיר (טבע, בהירות, פשטות, עצב, תקווה...).

שיח אומנותי

השיר כל הנחלים

כללי

כיתות א-ב

שיח אומנותי

השיר כל הנחלים

כיתות ג-ד

אומנות | יצירה

כל הנחלים - נפתלי קמפה

כל-הנחלים הלכים אל-הים

המצע ליצירה זו לא יהיה דף או קרטון כפי שאנו רגילים לצייר עליהם, אלא חומר גולמי אחר: **חלוקי נחל**.

חלוקי נחל הוא סלע הנשחק על ידי מים ונמצא לרוב ליד נחלים.

לחלוקי נחל צבעים ומרקמים שונים. למרות שהם חלקים לרוב, תדירות המגע עם המים משפיעה על חלקות הסלע. בנוסף לכך, המגע עם סלעים אחרים עלול להיות גורם נוסף המשפיע על חלקות הסלע. חלוקי נחל ניתן למצוא בשטחי נהרות קדומים ובבריכות.

כיתות א' - ב'

ציור על חלוקי נחל

חומרים:

חלוקי נחל-להשיג במשתלות, חנויות פרחים, חנויות יצירה |
טושים צבעוניים- ארטליין | לכה אקרילית או דבק פלסטי לבן

כלים:

עפרונות | מכחולים

תהליך העבודה:

1. בקשו מהתלמידים:

- לצייר על האבן עיטור מעניין.
- לצבוע בטוש ארטליין.
- למרוח שכבת לכה דקה ולהמתין לייבוש מלא.
- אפקט דומה אפשר לקבל על ידי מריחת דבק פלסטי לבן.

כיתות ג' - ד'

חלוקי נחל מחופשים

חומרים:

חלוקי נחל-להשיג במשתלות, חנויות פרחים, חנויות יצירה |
טושים צבעוניים- ארטליין | לכה אקרילית או דבק פלסטי לבן

כלים:

עפרונות | מכחולים.

תהליך העבודה:

1. בקשו מהתלמידים:

- לבחור חלוק נחל מהערמה ולחשוב איזה צורה היא מזכירה להם.
- לדוגמה: פרי או ירק, דמות, ראש של אדם או בעל חיים.

- לצייר בעיפרון אלמנטים המתאימים לצורה שבחרו. לדוגמה: החליטו להפוך את האבן לעגבנייה, יש להוסיף לה ציור של עלה מתאים וכן הלאה.
- לצבוע את האבן בצבעים המתאימים לאבן המחופשת.

כיתות ו'-ח' ציור בשילוב חלוקי נחל חומרים:

חלוקי נחל- להשיג במשתלות, חנויות פרחים, חנויות יצירה | צבעי אקריליק.

כלים:

עפרונות | מכחולים | דבק UHU

תהליך העבודה:

1. בקשו מהתלמידים:
 - לצייר ציור נוף כלשהוא: ים/חורשת עצים וכו'.
 - לצבוע בצבעי אקריליק.
 - להדביק חלוקי נחל במקומות הרלוונטיים.

שיח אומנותי

השיר כל הנחלים

כיתות ו'-ח

2

Ending

Rit...

28 **Gm**

